SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 23 | JERSEY CITY and NEW YORK, | SATURDAY, FEBRUARY 3, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СУБОТА, 3-го ЛЮТОГО 1996 р. | Ч. 23. РІК CIII

ПРАВНИКИ УКРАЇНИ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Намагаючись виконати ще одну умову членства України в Раді Европи — наявність в країні професійної незалежної організації правників, юристи 31-го січня на „круглому столі" створили Раду Правничих Об'єднань України (РПОУ).

Створена за ініціятивою Правничої Фундації України, яку очолює міністер юстиції Сергій Головатий, РПОУ є одним із етапів на шляху до заснування Всеукраїнського Товариства Правників.

Рада опікуватиметься координацією діяльности груп в опрацюванні установчих документів, випрацюванням концепції створення товариства, узгодження її з правничими організаціями України.

Координаторами ради стали президент „Укрінюрколегії", член Української Асоціяції Міжнародного Права Данило Курдельчук, голова Спілки Правників України Валерій Євдокимов і голова Міжнародної асоціяції судових експертів Віктор Стринжа.

Обговорювати проблеми створення крайового професійного товариства правників представники Правничої Фундації почали ще минулого року на семінарах у Львові, Одесі і Дніпропетровському. Дебати тривають досі, адже в Україні нараховується біля 30 громадських правничих організацій.

Після завершення консультацій має відбутися установча конференція Всеукраїнського Товариства Правників.

Верховну Раду пікетують освітяни і шахтарі

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 30-го січня, на площі перед Верховною Радою України зібралися науковці, учителі та шахтарі-інваліди, які приїхали з Донбасу.

Учителі та науковці тримали гасла з тими ж вимогами, що й шахтарі: виплатити зароблені гроші. Працівники освіти прибули із Донеччини, Львівщини, Харкова, Тернополя, Одеси, Чернігова, Миколаєва, Полтави. Через систематичну кількамісячну затримку з виплатою платні життя учителів стало дуже важким. Дехто з них ще досі не отримав вакаційних грошей за минулий рік.

З учасниками пікетування зустрівся голова Федерації Профспілок України Олександер Стоян, який запевнив, що документи уже передано голові Верховної Ради та Президентові. Просив потерпіти, але не сказав скільки часу ще доведеться отак терпіти. З тим і пішов, а пікетувальники продовжували стояти на пронизливому холодному вітрі. У перерві до них підійшли депутати Іван Чиж, Станіслав Ніколаєнко, Микола Азаров і Юрій Буздуган. Розповіли про те, що робить парламент для захисту освітян від Уряду і Президента. У відповідь пікетувальники стали на захист президентської програми реформ і вимагали, щоб парламент припинив демагогію.

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз зазначив на сесії, що однією з причин соціяльної напруги є небажання окремих кіл дотримуватися законів. „Очевидно настав час розглянути на сесії питання про соціяльно-економічне становище у країні".

Верховна Рада ухвалила рішення запровадити твердий порядок ліцензування у таких специфічних галузях, як транспортування нафти і газу, передача електроенергії, водопостачання, надання послуг зв'язку тощо. Постанову про це доручено підготувати і подати на розгляд парламенту.

Валютна рада зменшила відсоток

Вашінгтон. — Турбуючись сповільненням економічного росту в країні та свідомістю, що цьому треба якось зарадити, Федеральна рада валютних резерв у середу, 31-го січня, обнизила на одну четверту відсотка рату коротко-термінових позичок. Метою цього рішення було дати поштовх економічному зростові в цьому майже критичному стані цілковитого сповільнення будівельної індустрії житлових приміщень, роздрібного продажу та втрати довір'я покупців. Крім того це мало б також облегшити кошти позичок не тільки для покупців, але в першу чергу для загального биз-несу.

Виявляється, що цей крок Федеральної ради ва-лютних резерв викликав по-трібну реакцію, бо деякі банки відразу зареагували і зменшили також свої позичкові рати до 8.25 відсотка. Одначе найважливішим їхнім кроком було зменшення позичкових відсотків, що їх беруть банки один від одного протягом ночі до 5.25 відсотка, як також і свої позичкові рати, що їх вони беруть позичаючи гроші банкам. Все це заплановано з єдиною метою поштовху для надто сповільненої економіки в країні.

Також треба взяти до уваги, що цей крок Федеральної ради валютних резерв є також і до деякої міри збалансованням, що ЗСА, незважаючи на застій щодо збалансовання державного бюджету, не знаходяться у будь-якій безвихідній фінансовій ситуації. Навпаки, це підкреслює, що ситуація у Вашінгтоні є тільки тимчасовою.

СХВАЛЕНО ЗАКОНОПРОЄКТ В СПРАВІ ІНФОРМАЦІЇ

Вашінгтон. — У четвер, 1-го лютого, Конгрес після чотирорічних дискусій та суперечок схвалив законопроєкт, який цілковито змінив існуючі правила засобів інформації і зв'язків в країні. Цей законопроєкт, що його вповні підтримує президент Билл Клінтон і має намір його негайно підписати змінить існуючі приписи телевізійних мереж, телефонічної сітки та виникаючої нової комп'ютерної індустрії.

Метою нового законопроєкту є спонукати вільне суперництво між місцевими телефонічними компаніями, носіями сполучень далеких віддалей, постачальниками каблевої телевізії та навіть до деякої міри фірмами постачання електроенергії. Республіканський конгресмен з Вірджінії та голова Конгресової комерційної комісії Томас Блайлі з цього приводу підкреслив, що цим ходом Конгрес зліквідував дві найбільші державні монополії — місцевих телефонічних компаній та каблевої телевізії. Він, як і багато інших, уважають, що це припиниться не тільки до зменшення оплат і кращої обслуги, але також дасть можливість для виробництва нових винаходів, що в результаті створить затруднення для багатьох осіб.

Чи цей новий законопроєкт оправдає сподівання тих, що всіми силами змагалися за його схвалення, покаже майбутність, але ніхто не сумнівається в тому, що він у той чи інший спосіб внесе досі не практиковані зміни в американську систему зв'язку.

В Гюстоні відбулася конференція в справі видобутку газу і нафти в Україні

Гюстон, Тексас (Амбасада України). — Винятково важливою подією у зміцненні енергетичної незалежности України та розвитку українсько-американських економічних відносин назвав амбасадор України в ЗСА Юрій Щербак конференцію в Гюстоні, присвячену проблемам видобутку газу і нафти в Україні.

Виступаючи на відкритті конференції, д-р Щербак охарактеризував сучасний економічний стан держави і хід реформ, підкресливши великі можливості, що відкриваються перед чужоземними інвесторами у сфері газового і нафтового підприємництва в Україні.

Від Департаменту енергетики ЗСА конференцію вітав заступник секретаря Реджіналд Спіллер, який закликав американських підприємців взяти активну участь у пошуках і розробці газонафтових джерел в Україні.

Виступаючи на конференції, колишній заступник секретаря енергетики ЗСА, тепер лідер Демократичної партії Тексасу Билл Вайт, заявив, що дружні відносини між ЗСА і Україною стали важливим геополітичним фактором стабільности в Европі і сказав, що допомога енергетичному секторові України є державною політикою ЗСА.

У праці конференції взяла участь делегація українських спеціялістів, очолювана Богданом Бялюком, заступником голови Державного комітету України в питаннях геології і використанню надр. У складі деле-

(Закінчення на стор. 4)

Пропали українські моряки

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 30-го січня, „Всеукраїнські Відомості" подали новину, яку досі зберігали в таємниці, щоб на хвилювати мешканців Одеси, де майже кожна родина пов'язана з морем. Зникло 12 моряків — громадян України.

Трагедія сталася ще 30-го або 31-го грудня. Із Таганрогу 26-го грудня вийшов корабель „Сімба-1", який віз метал до Туреччини. Капітан корабля Петро Шестенко вже не раз здійснював такі рейси, але раніше він плавав як помічник капітана. Операторські функції виконувала компанія „Кндос", Стамбул.

Теплохід 28-го грудня успішно проминув Керч, а 29-го останній раз залога входила у зв'язок із турецьким володарем судна. У порті Делоскілесі теплохід очікували 31-го грудня.

Господар судна 3-го січня повідомив брокерську фірму „Евромарінсервіс" про таємниче зникнення теплохода. Через два дні, себто 5-го січня, він повідомив до Одеси, що в Туреччину прибуло інше судно, яке в 60 милях від турецького берега чуло сигнал біди з теплохода „Сімба-1". Інші кораблі знайшли в морі рятівне коло та пліт, на якому був мертвий моряк. Пошуки тривають, але причина трагедії досі невідома.

В. Шмаров відвідав Білорусь

Мінськ (УНІАР). — Від вівтірка, 30-го січня, тут перебував міністер оборони України Валерій Шмаров з дводенною офіційною візитою. Мета відвідин Білорусі — поглиблення співробітництва між військовими відомствами обох країн.

В. Шмаров зустрівся з міністром оборони Білорусі генерал-лейтенантом Леонідом Мальцевом. Міністри обговорили стан і перспективи військової співпраці.

Під час пленарних засідань груп військові фахівці розглянули конкретні напрямки військово-технічного, наукового і матеріяльно-технічного співробітництва, взаємодію у підготові вояків, розвиток взаємовідносин між системами військово-вопоповітряних сил і протиповітряної оборони Білорусі й України.

Уточнено плян співробітництва між військовими відомствами на цей рік, який мають підписати військові міністри.

В. Шмаров зустрівся також з прем'єр-міністром Білорусі Михайлом Чигирем. Сторони обмінялися досвідом проведення військової реформи з огляду на схожість пов'язаних з нею проблем, перед якими стоять уряди обох країн.

М. Чигир і В. Шмаров обмінялися думками щодо процесів ядерного роззброєння, ліквідації ракетних шахт, використання боєприпасів тощо.

Уряд Польщі очолив комуніст

Варшава, Польща. — Президент Польщі Алєксандер Кваснєвський офіційно призначив віцемаршала сейму Влодзімєжа Чімошевіча головою Ради міністрів країни і доручив йому зформувати новий уряд.

Кандидатуру В. Чімошевіча висунули Союз демократичних лівих сил і Польська селянська партія, які мають у парламенті найбільші фракції і творять урядову коаліцію.

Представляючи журналістам нового керівника уряду, А. Кваснєвський висловив певність, що В. Чімошевічу вдасться зформувати уряд, склад якого відразу дістане схвалення в парламенті. Президент підкреслив, що В. Чімошевіч „компетентний і динамічний політик".

В. Чімошевіч має вчений ступінь доктора в ділянці міжнародного права. В минулому він був членом партії польських комуністів, і таким переконанням, що не вступив до Соціял-демократичної партії, коли ПОРП саморозпустилася.

У 1989 році В. Чімошевіч був суперником Лєха Валенси у президентських виборах, здобувши у вислідії голосування четверте місце. В уряді Вальдемара Павляка В. Чімошевіч займав пост заступника голови Ради міністрів і міністра юстиції. Під час останньої президентської кампанії був головою виборчого комітету А. Кваснєвського.

„Пісенний вернісаж" визначив переможців

Київ (Р. Р.). — У неділю, 20-го січня, у Палаці Культури „Україна" закінчилося традиційне, уже дев'яте, свято сучасної української пісні „Пісенний вернісаж-95". На концерті був присутній Президент України Л. Кучма з дружиною.

Впродовж чотирьох днів представницьке жюрі, на чолі з народним артистом України Василем Зінкевичем, вибирало краші із прослуханих 118 пісень. Серед розмаїття талантів їм належало обрати найталановитіших.

Мистецька рада „Вернісажу-95" за майстерність виконання серед співаків кращими назвала Таїсію Повалій та Ірину Білик. Кращою піснею року визнано пісню „Послухай, шелестять дощі" у виконанні тернопільської співачки Наталі Бучинської. Переможцем за кращий пісенний текст став Микола Сингаївський.

У заключному концерті, крім молодих виконавців, взяли участь В. Зінкевич, М. Гнатюк, Л. Сандулеса, І. Бобул, А. Горчинський та інші відомі артисти.

ВР узгіднює закони України з европейськими стандартами

Київ (УНІАР). — На зустрічі з Луїсом Морено Абаті, головою представництва комісії европейських співтовариств, 1-го лютого Олександер Мороз сказав, що у зв'язку із вступом України до Ради Европи Верховна Рада працює над приведенням законів України відповідно до европейських стандартів.

Л. Морено Абаті запросив О. Мороза на відкриття організованої в Києві Европейським союзом міжнародної конференції щодо законотворчої практики.

У зустрічі з української сторони брали участь керівник секретаріяту голови ВР Іван Мусієнко, радник голови ВР з економічних питань Віталій Мельничук і завідувач відділом міжпарламентарних зв'язків секретаріяту ВР Анатолій Шевчук.

В УКРАЇНІ

СОЦІЯЛІСТИ КРИТИКУЮТЬ „АНТИРОСІЙСЬКЕ СТАНОВИЩЕ" С. ГОЛОВАТОГО

КИЇВ. — Голова соціялістичної фракції в українському парламенті Іван Чиж на засіданні 30-го січня схарактеризував становище Міністерства Юстиції в цілому як „фактично направлене проти України". Приводом було те, що міністер юстиції Сергій Головатий на засіданні Ради Европи 25-го січня утримався від голосування у справі прийняття Росії до цієї організації. „Антиросійське становище" С. Головатого критикували й інші депутати-соціялісти. Як уже інформовано, С. Головатий не голосував за вступ Росії до РЕ через порушення нею прав людини в Чечні.

ВЕТЕРАНИ ВИРІШУЮТЬ СВОЇ ЖИТЛОВІ ПРОБЛЕМИ І ДБАЮТЬ ПРО СИРІТ

КИЇВ. — На пресконференції в Адміністрації Президента 31-го січня голова Спілки Ветеранів Афганістану Сергій Червонописький сказав, що великою проблемою ветеранів-афганців залишається житлове питання. За його словами, 47,000 ветеранів потребують покращання своїх житлових умов, і вони вирішують ці проблеми власними силами. С. Червонописький також сказав, що його комітет багато зробив для дітей, батьки яких загинули в Афганістані. Комітет опікується 711 сиротами, переважна більшість яких вже відпочила за кордоном. С. Червонописький сказав, що у війні в Афганістані брало участь 160,000 українців, з яких 3,280 не повернулося додому.

ВИМАГАЮТЬ НОРМАЛЬНОГО ОГРІВАННЯ І ГАРЯЧОЇ ВОДИ

СЕВАСТОПІЛЬ. — 320 мешканців міста надіслали у Міську Раду й адміністрацію листа, в якому вони заявили що від 1-го січня цього року вони не платитимуть за публічні послуги доти, доки їм не забезпечать нормальне огрівання квартир. Крім того, вони вимагають забезпечити подавання гарячої води хоч два дні на тиждень, провести перерахунок оплати за огрівання і квартиру за 1995 рік, скасувати нововведення, за яким до оплачуваної житлової площі зараховується підсобні приміщення. Нове збільшення тарифів на публічні послуги та електроенергію в цьому році автори листа пообіцяли зігнорувати, бо влада не зробила повної індексації вкладів, платні й пенсії.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В КРИМУ ЗРОСЛО

СИМФЕРОПІЛЬ. — В той час, як на початку 1995 року в Криму було зареєстровано 1,604 безробітних, на початку цього року їх нараховується біля 3,500. Загалом до служби зайнять за рік звернулося за допомогою і консультаціями понад 60,000 осіб, з них у пошуках роботи — 27,000. В той же час вакантних робочих місць нараховується біля 2,500. В основному потрібні будівельники, газоелектрозварники, автослюсарі, токарі, трактористи, електромонтери, бухгалтери і податкові інспектори. Середня грошова допомога безробітним становить 2.2-2.5 млн. карбованців на місяць, що дорівнює приблизно 12 дол.

КРИМ ВИСТУПАЄ ЗА ОДНОКАНАЛЬНУ БЮДЖЕТНУ СИСТЕМУ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Керівники Автономної Республіки Крим звернулися до Президента України Леоніда Кучми з проханням зберегти одноканальну систему бюджетних взаємовідносин між Україною та автономією. Голова кримського парламенту Євген Супрунюк передав згадане звернення 26-го січня під час зустрічі з Президентом Л. Кучмою в Києві. Супрунюк повідомив, що під час розмови з прем'єр-міністром України Євгеном Марчуком обговорено шість можливих кандидатур на пост прем'єр-міністра Автономної Республіки Крим.

ВИСЛОВЛЕНО ЗАУВАЖЕННЯ ДО ПРОЄКТУ КОНСТИТУЦІЇ

ЛЬВІВ. — Тут 28-го січня відбулася конференція на тему „Конституційний процес в Україні". Ініціятором її проведення стали осередки центристських і правих партій, громадських організацій та Асоціяції Українських Працівників. Учасники конференції зосередили увагу на деяких суперечностях у проєкті щодо національної ідеї, державної символіки, розподілу влади та питань національної безпеки. На підставі зауважень висловлених на конференції, підготовлено пропозиції для розгляду на сесії Верховної Ради України.

СТВОРЮЮТЬ ГАЛУЗЕВІ ЦЕНТРИ

СУМИ. — Обласна адміністрація планує створити на території області кілька галузевих промислових центрів. Йдеться про нафтову компанію в Охтирці, де видобувається половина усієї української нафти. На базі акціонерного товариства „Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. Н. Крупської" плянується створити центр машино-будування. У Шостці, на базі виробничого об'єднання „Свема" плянується створити спеціяльний хемічний центр. За допомогою намічених нововведень керівники області сподіваються поліпшити економічне становище в області.

В АМЕРИЦІ

КОЛИ ЦІЛА КРАЇНА СЛІДКУВАЛА за справністю перших в країні виборів поштовою системою, то мешканці стейту Орегон були куди більше здивовані вислідом тих виборів. Це вперше за 34 роки орегонці від себе післали до Сенату ЗСА демократа. У виборах, які мали послужити прикладом конгресових виборів цієї осені, в Орегоні переможцем до Сенату на місце республіканського сенатора Роберта Пеквуда, який мусів зрезигнувати з уваги на свою неетичну поведінку, вийшов ліберальний демократ Рон Вайден. Виявляється, що виборці перейшли на сторону демократів, щоб продемонструвати своє невдоволення до настанови республіканців щодо охорони довкілля, Медікер і абортів.

НЕ МАЮЧИ ЗАГАЛЬНОГО річного бюджету та жодного домовлення про його збалансування, Конгрес змушений схвалювати цілий ряд поодиноких законних асигнацій, щоб державні установи могли функціонувати. Одначе останньо схвалювані асигнації важливі до 15-го березня є набагато меншими, а це значно обнизило фінансові можливості багатьох державних програм і деякі відділи вже думають над можливістю частинного закриття своїх бюр або примусових вакацій. Покищо ці драстичні заходи рішено перенести аж після закінчення схваленого часового терміну.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА ОСТАННІ особисті та Республіканської партії невдачі, сенатор Роберт Дол з подиву гідною завзятістю та наполегливістю продовжує свою передвиборчу кампанію у Ню Гемпшир. Запити репортерів засобів масової інформації про ці проблеми збуває самопевною усмішкою, а раптове політичне визнання свого однопартійця Стіва Форбса намагається применшити. Чи ця нова спокійно-переконлива передвиборча тактика Р. Дола буде мати бажані наслідки, буде видно у майбутньому.

У СВІТІ

В СЕУЛІ, столиці Південної Кореї, заарештовано троє депутатів парламенту. Вони нібито були безпосередньо причетні до придушення народного повстання у місті Кванджу в травні 1980 року. У висліді тодішньої розправи війська над мирними громадянами, які протестували проти запровадження військового верхівкою порядків, загинуло понад 200 осіб. Тепер, по багатьох роках, деякі газети стверджують, що насправді жертв було до 3,000, і ці повідомлення викликали нову хвилю обурення в Сеулі.

ДЕКІЛЬКА СОТЕНЬ нікарагуанських студентів захопили будинок міністерства закордонних справ і висунули вимогу негайно збільшити асигнування на потреби шкіл і вищих навчальних закладів. Президент країни Віолета де Чаморро провела надзвичайне засідання з членами кабінету міністрів, на якому йшла мова про шляхи розв'язання проблеми. Поки міністер закордонних справ Ернесто Леаль, якого бунтівники тримали закладником, вів переговори зі студентами, поліція стягнула до місця події значні сили і заатакувала будинок міністерства. Заарештовано 106 студентів, деякі з них мали при собі саморобну зброю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Росія в обіймах Ради Европи

Головні події минулого тижня розвивалися у Страсбурзі на сесії Міжпарляментарної асамблеї Ради Европи, де вирішувалося питання вступу Росії до Ради Европи. Як розповідають журналісти, атмосфера була дуже напружена. В кулуарах говорилося про те, що коли не прийняти Росію й цього разу, то знову розпочнеться стан „холодної війни". Тим часом представники Росії Ґеннадій Зюганов та Володимир Жириновський провели відповідне лобі і всі політики були дуже приступними. Керівник української делеґації Борис Олійник ситуацію перед голосуванням порівняв з четвертим реактором.

Пропаґанда, як завжди, зробила свою справу і за прийняття Росії до Ради Европи з 214 осіб проголосувало 164, „проти" було 35 і 15 утрималося. Українська делеґація також не була одностайна: вісім її членів проголосували „за", двоє „проти" і двоє утрималося. Б. Олійник та лівоцентристи підтримали вступ Росії, щоб не загострювати українсько-російські відносини. Правоцентристи з української делеґації голосували „проти" з огляду на порушення прав людини в Чечні. Голова НРУ Вячеслав Чорновіл утримався. Він не голосував „проти", але виступав за відкладення прийняття Росії до Ради Европи. На порушення прав людини в Чечні звернули увагу також і представники балтійських країн.

Прийнявши у свою організацію, Рада Европи сподівається якоюсь мірою впливати на Росію та контролювати ситуацію.

Для України ж це не принесе особливих змін, хоча акценти дещо зміняться, оскільки російська сторона матиме більшу квоту, ніж українська, відповідно 18 і 12. Щоправда, Німеччина, Англія і Франція мають ще більші квоти, ніж Росія.

Проте українська делеґація на Міжпарляментарній асамблеї Ради Европи і цього разу була поставлена в принизливе становище, порівняно з російською, хоча питання про прийняття останньої лише вирішувалося. Українські парляментаристи були цілком залежні від російської делеґації в питанні перекладу. Як тільки більшість представників російської делеґації виходили із залі, негайно виключався переклад, і українська делаґація нічого не могла зрозуміти, окрім тих, хто знає англійську. Очевидно, українська держава не подбала про переклад з огляду на економічні труднощі, хоча в таких випадках на слід щадити.

Проголосувавши за прийняття Росії до Ради Европи, Б. Олійник у своєму виступі поставив вимогу, щоб вона подала повну і чесну інформацію про події в Чечні. Б. Олійник також зазначив, що Україна зацікавлена в існуванні правної демократичної Росії. За його словами, до Ради Европи прийнято не керівників, а народи Росії: керівники приходять і відходять, а народи залишаються, в тому числі й чеченський.

Тільки 21 голосу забракло, щоб відкласти прийняття Росії до Ради Европи і це сталося тому, що деякі делеґати голосували під тиском своїх урядів. Ті 35 осіб, які були „проти", вимагали лише, щоб Росія спочатку впорядкувала справи у власній державі, а тоді вступала до світових чи европейських організацій.

Так чи інакше, а українська делеґація все ж виявила льояльність і доброзичливість щодо сусідньої держави, в той час як під час прийняття України до Ради Европи Росія висловила велике незадоволення.

Залишається додати, що Президент України Леонід Кучма привітав прийняття Росії до Ради Европи, зазначивши, що це „допоможе їй морально", а крім того „без Росії неможливо вирішувати европейські проблеми". Задоволений з цього приводу і голова Верховної Ради України Олександер Мороз, який сказав, що це є „виключно позитивним явищем у міжнародній політиці".

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

„ЗА НОВОЮ ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ В ЕВРОПІ"

(ФКУ, Кеймбридж). — Під цим заголовком з'явилася стаття у впливовому міжнародному часописі „Файненшел Таймс" з 23-го січня ц. р. з критикою Европейського союзу (ЕС) та його відносин з Україною. Її автор, д-р Андерс Аслунд, відомий економіст, старший дослідний Фонду Карнеґі зі Сприяння міжнародному мирові у Вашінґтоні і радник Уряду України. Кілька днів пізніше (29-го січня ц. р.) редакція щоденника, що знаходиться в Лондоні, помістила листа Олександра Пивоварського, співробітника Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ), до теми статті д-ра Аслунда. Матеріяли цієї газети, яка друкується одночасно в Европі, Америці й Азії, безумовно розраховані на державних і комерційних фінансових керівників, які її отримують і які впливають на політику стабільности в Европі.

Маючи нагоду спостерігати протягом декількох років політику ЕС щодо України, А. Аслунд пише про ненадійність політики ЕС щодо процесу реформ і відбудови української економіки. Він критикує бюрократизацію діловодств, протекціонізм та відсутність стратегії ЕС щодо теренів на схід від Центральної Европи. Критика ЕС Аслундом полягає на засаді провідної ролі України у політичній та економічній стабільності Европи; він твердить, що якщо економіка України зазнає краху, то Росія не стоятиме бездільно.

Аслунд критикує внутрішню політику ЕС, члени якого практикують протекціонізм, втручання та субсидії для власної промисловости.

Продуктам українського експорту (продуктам сталеварної та хемічної промисловости, сільськогосподарським і текстильним виробам) не легко пробитися на ринок ЕС, коли дані держави підтримують власну індустрію субсидіями. Тому не дивно, що половина зовнішньої торгівлі України здійснюється з Росією, а на західніх кордонах держави експорту промислової та іншої продукції не бачиться. Вже п'ятий рік говориться в Україні про реформи й економічну стабілізацію, але з малим реальним успіхом. Протекціонізм ЕС є однією з перешкод до прискорення стабілізації.

Автор підкреслює, що ЕС надає багато технічної допомоги колишнім підсовєтським країнам, але під умовою, що допомога має бути використана для консультантів ЕС, при чому національність консультанта з ЕС є більш важлива, ніж успішність його роботи. Одержуючи фінансову допомогу, Україна має, поперше, розраховатись за попередню „гуманітарну" допомогу (у 1994 році за кредити 1992 року), також врахувати переоформлення боргів, так що на ефективну господарську реформу ресурсів надходить зовсім мало. Коли б не наполягання ЕС на надання допомоги лише через її бюрократичну машину, то окремі члени ЕС могли б набагато успішніше допомагати Україні безпосередньо.

У зв'язку зі змістом статті Аслунда, редакція лондонського часопису надрукувала листа О. Пивоварського, в змісті якого відображено погляди на цю тему науковців УНІГУ. О. Пивоварський не тільки наголошує небезпеку можливих соціяльних заворушень в наслідок неґативного торговельного балянсу з Центральною Европою, але висловлює сумнів, чи сучасне становище ЕС допоможе багато у реформах і стабілізації української економіки. Він поставив критичну проблему існування чи закриття Чорнобильської АЕС. Пивоварський пише, що лише у перших трьох кварталах 1995 року Уряд України видав для поборення наслідків чорнобильської катастрофи 400 млн. дол., суму приблизно рівну до видатків на оборону країни. ЕС не призначує фондів для закриття Чорнобиля, навіть у час, коли ця електростанція створює небезпеку радіоактивного забруднення для країн ЕС. Зате члени ЕС наполягають на тому, щоб Україна закрила її власними коштами, яких вона не має.

Дискусія про ЕС і Україну на сторінках „Файненшел Таймс" важлива ще тому, що вона привертає увагу державних керівників до цієї теми. Тому корисно, щоб інституції як Гарвардський університет, де діє центр українознавства, поширювали інформації про Україну і допомагали підготовляти молодих вчених до участи в дискусіях на відповідному міжнародному рівні. О. Пивоварський почав студії в Гарварді в Літній Школі Українознавства в 1992 році як стипендист Асоціяції Українсько-Американських Професіоналістів і Бизнесменів Ню Джерзі і Ню Йорку. Він отримав диплом маґістра в червні 1995 року у Школі управління ім. Дж. Ф. Кеннеді Гарвардського університету і працює з відомим гарвардським економістом д-ром Джефрі Саксом.

У своєму листі до „Файненшел Таймс" О. Пивоварський пише, що із геополітичних та стратегічних причин життєвими цілями ЕС і ЗСА буде створення стабільної ринкової економіки в Україні. На його думку, безпосереднє надання ресурсів було б однією, але не єдиною дорогою надання допомоги Україні. Вільніша, або принаймні менш протекціоністська торговельна політика щодо України — це ще одна важлива можливість допомогти молодій українській економіці.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про потребу фонду української культури

Читачі скажуть: ого, ще один фонд і ще одна збірка — скільки їх можна витримати? Але коли ми пишемо про завмирання культурного життя тут, серед нас, то мусимо собі виразно усвідомити, що замало ствердити цей сумний факт, але треба подати розв'язку, або принаймні пропозицію розв'язки, і то позитивної, щоб не закидали, що О-КА тільки бачить неґативні прояви життя.

Саме коли бралася я за розважання тієї проблеми, зворушила мене телефонічна розмова з дуже цікавою незнайомою родом з Кривого Рогу: „Ніколи не пишіть песимістично, не пишіть, що всі байдужі до справ культури. Коли ви одна думаєте інакше, то вже це добре і зможете повести за собою інших!" Дай Боже, щоб її слова справдилися, тому з новою вірою пишу про те, що створення фонду культури у нас тут є пекучою необхідністю, єдиною для порятунку нашої ідентичности.

Бо хіба всі погодимося, що треба піднести стан нашого культурного життя, яке щораз більше потребує реанімації на різних відтинках — чи у розбудові одного репрезентативного музею, чи у виданні книжок, чи у рівні концертів, високомистецьких виставок, театральних вистав. І це піднесення культурного рівня потрібне як для нас, так і для пропаґанди нашої культури серед чужих. Саме з тих причин потрібно мати відповідні кошти, зібрані в один добре зорганізований фонд, який давав би можливість існуванню та розвитку культури. Як це зробити? Не буду тут називати імен осіб із ЗСА, які вміли пробудити нашу приспану громаду та провести різні збірні акції з повним успіхом. Але саме недавно довідалися ми, що в Канаді з ініціятиви канадських українців створено Ліґу Українських Меценатів, зареєстровану в Києві, яка, як подають, „має сприяти духовому і культурному відродженню України". Чи це не є найкращим прикладом для української спільноти в ЗСА? Нам треба не лише меценатів, але й правильного цілеспрямування фондів, отриманих від жертводавців. Бо часто зустрічаємося тепер із розчарованим ствердженням наших меценатів, що їхня фінансова допомога Україні застрягла у приватних кишенях, а не потрапила до тих організацій, для яких була призначена. На таких розчаруваннях (небезпідставних, на жаль) терпить кожне чергове зусилля здобути фонди для справді корисної і важливої культурної цілі, що може піднести не лише рівень нашої спільноти, але й надати їй потрібного змісту і ваги. Створення одного центрального життєздатного фонду для справ української культури тут є так потрібне, як, здається, ні один інший. Щедра рука з допомогою напевно матиме добрий відгук серед тих, хто чекає на пожвавлення саме на тому полі. Ідеться ж бо про втримання нашого життя тут на певному рівні, не сміє воно знизити нас до народу з'їдачів хліба, які поза своїм черевом і „я" не бачать нічого. Мусимо собі помогти ще і втриматися на культурній поверхні серед сусідів, які походять з давно незалежних держав і потребують лише підсичувати вогонь у ватрані престижу. Якщо і ми хочемо бути тут „культуртреґерами" України і не тільки в Українському Інституті Америки показувати мистецтво, що гідно інтерпретує Моцарта та намагається також повернути вкрадених Бортнянтського чи Веделя з Боровиковським вкупі, тоді вже всюди треба нам шаравари міняти на фрак. Коли ж, однак, українські актори пробують показати нам свої здобутки, то ані самі не оцінюємо тих намагань, ані не вміємо допомогти показати їх сусідам.

Звичайно, як вже артисти з України стоять на порозі під нашою хатою, тоді ми, щоб „не стратити лиця", кидаємося збирати на ту ціль фонди, тримаючи гостей

(Закінчення на стор. 3)

Дора Рак

ТЕРОР ЗЕМНИХ МІН

Однією з прихованих небезпек, що загрожує військовим частинам НАТО на терені Балканського півострова, є підступна зброя — земні міни (так названі на відміну від морських мін-торпед). І цій світовій та ще й загальнолюдській проблемі приділяється тепер велику увагу у міжнародному світі. Тож варто з нею ближче ознайомитися.

Виявилося, що на території колишньої Юґославії підміновані цілі села, дороги, мости, електростанції, а то й прикордонні зони безпеки ООН. Миротворчі відділи ООН — „сині берети" — понесли втрати від мін: вбито шістьох і поранено 47 вояків. Не дивно ж, що генеральний секретар Бутрос Бутрос Ґалі у своєму звіті сказав: „Цілковита заборона земних мін є метою міжнародної спільноти, до якої належить прямувати з оглядів гуманітарних в надії, що закладання земних мін для військових потреб буде зредоване. Але поки дійде до цього, треба вжити всіх заходів, щоб охоронити цивільне населення, збільшуючи розмінування. На території воюючих сторін міни спрямовано проти цивільного населення для проведення т. зв. „етнічних чисток", а тепер жертвами несподіваного вибуху мін вже стали вояки нових відділів, що мають припильнувати замирення на півострові.

У цілому світі поля заміновані мільйонами земних мін не лише у зонах воєнних дій, але й там, де зударяються внутрішні конфлікти, а також лишаються у спадку після закінчення війни. Є їх мільйони на терені колишньої Юґославії. Новіші інформації, зібрані в ООН, подають кількість мін у Боснії — Герцеґовині три-п'ять мільйонів, у Хорватії — два мільйони, в Сербії — півмільйона. Для порівняння: в інших країнах — Камбоджі, Афганістані, Іраку й ін. — по десять мільйонів земних мін, а в Україні — один мільйон. І як влучно завважив представник однієї з аґенцій ООН, що діють на тих теренах, раз засіяні міни чекають терпеливо роками, поки несподіваний невинний випадок дитини збудить їх нищівну силу, вбиваючи або вириваючи руку чи ногу! Це й турбота для української сторони, бо серед цивільного населення балканських країн є значна українська етнічна громада, а й українським воякам у мирних відділах треба тихо і обережно ступати по чужій землі, щоб вернутися цілим додому.

Як же ж зарадити цій проблемі ґльобальних розмірів? У системі Організації Об'єднаних Націй кілька років тому збільшено акції для боротьби з цією величезною небезпекою для цілих суспільств. Вважають, що є коло сто мільйонів земних мін, розсіяних у світі, а кожного року додається яких п'ять мільйонів. Правда, продовжуються акції розмінування, які є повільні і коштовні, і всього коло сто тисяч мін знешкоджується щороку (треба знати, що виробництво міни коштує 2 дол., а для її знищення треба часом одну тисячу долярів).

Перші програми Організації Об'єднаних Націй для розмінування почалися у 1988 році в Афганістані, а продовжують їх відділи „синіх беретів" та різні аґенції ООН, НДЖО і гуманітарні організації у різних країнах. Для координації розпорошеної акції у 1992 році створено в ООН департамент для гуманітарних справ, а Генеральна асамблея ООН має постійно у програмі точку під назвою „Допомога для усунення мін", впроваджену на домагання 12-ти держав. За словами генерального секретаря ООН, найбільшою невідкладною вимогою гуманітарних акцій є знайти способи, щоб запобігти нищівним і тривалим наслідкам спричинених земними мінами одиницям і суспільствам. Міни, задумані як воєнна зброя проти ворога, стали терором проти безборонного цивільного населення, бо кожного тижня вбиває або калічить сотні осіб, в тому числі велику кількість дітей.

(Закінчення на стор. 3)

Марія Логуш

ЛЮВЕН І УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ

Перед Другою світовою війною в бельгійському місті Любені студіювала значна кількість українців з Галичини, які здобули різні дипломи й фахи, а саме інж. Андрій Кішка, д-р Володимир Душник, д-р Михайло Степан, інж. Микола Граб, інж. Степан Симко та ряд інших. Вони одержували фінансову допомогу від папської столиці, але Друга світова війна перервала приплив українських студентів до Бельгії на кілька років. Після війни, в 1945 році, завдяки старанням інж. А. Кішки, було створено в Любені студентський осередок, який знову був фінансований Ватиканом, в чому допоміг Єпископ Іван Бучко. Закуплено дуже гарний дім при вулиці де Брассер, який служив як гуртожиток і вже від 1947 року тут було коло 60 студентів, які приїхали сюди переважно з Німеччини, з ДП-таборів. Хоч оплачував усю справу католицький Ватикан, значна кількість студентів була вихідцями зі східньої України, православні, такі як Федір Сметанко, Володимир Козачинський, Ярослав Туркало, Казимир Дмитрик, Юрій Фіяла, Всеволод Чалий та Казимир Кмеклюк. Були також студентки — Тетяна Симиренко, дочка видатного садовода в Україні Володимира Симиренка, якого знищили большевики, Таня Конєвська, яка вербувала студентів до баптистів, Женя Варіна, яка, вийшовши заміж за росіянина Куряткіна, писала своє нове прізвище по-французьки Куржаткен, бо так здавалося їй більш шляхотним. Оксана Драй-Хмара, дочка знищеного большевиками поета-неоклясика Михайла Драй-Хмари, студіювала музику й жила з мамою у Брюсселі, а її чоловік Ігор Шевченко, візантолог, мешкав у Любені.

Атмосфера в Любені була ультракатолицька, з дуже строгими приписами, що стосувалися всіх жителів не тільки цього міста, але й всієї Бельгії. Зокрема в Любені дуже багато монастирів й місто кишіло монахами. Здавалося, народ дуже побожний, тому й церков дуже багато. Однак для того, щоб задовольнити всі потреби молільників, навколо церков були розташовані столики й продавалися, запаковані в конусовий паперовий ріжок, свіжозварені креветки в лушпині (американські „шрімпси"), а повітря насичене запахом смажених на воловому товщі „помфрітів" (американське „френчфрай").

Повертаючись до теми Любенського студентського центру, який був дуже величаво відкритий з участю численних церковних й світських достойників, таких як Папський Нунцій та єпископ Іван Бучко, не можу не згадати при цьому один досить веселий епізод. Перед початком свята в просторій залі-приймальні, одна стіна якої дзеркальна, Єпископ Бучко, завваживши на віддалі іншого єпископа, шанобливо йому вклонився. Той теж вклонився. Єпископ Бучко підійшов трохи вперед, знову вклонився і той навпроти теж вклонився. Коли ж єпископ Бучко підійшов зовсім близько, побачив, що він кланявся сам собі в дзеркалі. Збентежено оглянувся навколо, чи хто, бува, не завважив цього й поспішив до головної залі, де мала відбутись урочиста церемонія відкриття Українського студентського дому. В програмі свята промову французькою мовою виголосив студент Михайло Лоґуш, а студентський хор під орудою Юрія Фіяли дав концертову частину.

Говорячи в загальному, незважаючи на імпозантність студентського дому, вигод в ньому не було. Не було ванн. Хлопці влітку брали душ на терасі, а взимі давали собі якось інакше раду. Позитивною стороною було те, що студенти були повністю забезпечені помешканням в гуртожитку, харчуванням, пранням білля та оплачуванням інших конечних потреб щоденного життя, а також кишеньковими грішми, щоб було на кіно чи час від часу зайти кудись на пиво. Загальною невигодою дому було те, що, незважаючи на парадну входову браму, колосальну залю в партері, що служила їдальнею і в разі потреби для різних святочних імпрез чи студентських вечірок, на які радо приходили бельгійські студентки, в домі не було конечних елементарних устаткувань. Кухня не мала холодильника для харчових продуктів. Десь на задньому подвір'ї були комірки, де переховувались такі важливі запаси на зимовий період, як квашена капуста, огірки, фасоля тощо. Капусту й огірки, при допомозі студентів, приготовляли дві господині, себто дружини двох студентів, які не мали права на статус студенток через те, що були заміжні. Їжа для 60-ох, з великим апетитом молодців, готувалась в маленькій кухні, де піч для готування їжі опалювалась дровами. Студенти помагали мити посуд, чистити бараболю та прибирати. Харчовий бюджет був досить обмежений, тому я (авторка цього допису, що була однією з господинь, другою була Дарця Мельник, дружина студента економіки Мирона Мельника) мусіла вставати о 5-ій години ранку і йти на базар виторговувати з перекупками ярину, бараболю, евентуально кури, які були худющі, та рибу.

Назагал, всі студенти були дуже чемні, ввічливі, услужливі, старанно помагали в кухонних роботах, самі готували по черзі сніданки, щоб я не мусіла приходити вранці й готувати сніданок, а могла натомість йти на базар на закупи продуктів. Але були й такі, що не церемонились й можна було іноді почути з їдальні дуже голосне: „Кухарко, дайте більше сосу!"

Завідував студентським домом монах Ван ден Бранден. Опікуном для студентів з українського боку був д-р Богдан Казимира, а головним опором всього був інж. А. Кішка, який постійно їздив до Америки та інших країн, щоб роздобувати додаткові фонди на потребу й коштовне утримання дому.

(Закінчення на стор. 3)

ЛЮВЕН...

(Закінчення зі стор. 2)

Влітку, під час вакацій, студенти, ті, що бажали, виїздили на фізичні роботи на полях, переважно в Голляндії чи в інших місцях, інші їхали до монастирів. Одним з них був славний монастир Бенедиктинців у Маредсу, до якого бельгійські аристократичні роди висилали бодай одного сина. Отже тут влітку 1948 року перебували: Ігор Шевченко, Тарас Пахолків, Михайло Лоґуш та С. Беренфельд. Їхнім опікуном під час перебування в монастирі був о. Давід, дуже милий і скромний монах, який сильно заїкувався. Коли він довідався, що Шевченко й Лоґуш одружені, а їхні подруги перебувають в пансіоні для бельгійських аристократичних дівиць, яким завідують сестри чину Бернардинок і який славний тим, що там часто перебувала дружина Наполеона, Джозефіна, який постійно бував у воєнних походах, він поробив всі заходи, щоб жінки приїхали відвідати своїх чоловіків і їм було оплачено кошти подорожі та перебування під час візити в монастирі. Він довго мнявся й не знав як сказати, що помешкання, яке було для них призначене на час візити, можуть трактувати як подружне. Отже жінки приїхали, розважались у прекрасному парку серед Арденських гір, що оточують монастир, купались в чудовому басейні, призначеному для відвідувачів, рідні монахів. Словом, о. Давід був дуже щасливий, що сповнив добре християнське діло. Перед від'їздом жінок, молоденькі монахи влаштували гарне прийняття й самі при цьому обслуговували рідкісних гостей й просили наших студентів дати маленький концерт українських пісень.

Наші студенти, побувши місяць у Маредсу, переїхали до монастиря Трапістів, недалеко французького кордону, який вони опісля часто переходили, щоб забавитись в найближчому прикордонному селі з гарними французенками. Але одного разу прикордонна поліція їх перехопила й погрозила, що якщо вони ще раз попадуться їм в руки, то помандрують за ґрати.

В Трапістів була вже зовсім інша атмосфера, строгий чин якого забороняє мову, й монахи розмовляють тільки руками. Вони займаються важкою фізичною працею на полях й значно менше часу проводять за релігійними відправами. Харчуються вони найпростішою їжею і це нашим студентам не дуже подобалось, тим більше, що їжа подавалась в такому непривабливому посуді, що іноді й їсти не хотілось. М'ясо було раз в тиждень, овече чи бараняче, і хлопці завжди рахували вівці, що паслись недалеко від монастиря, і якщо однієї вівці раптом забракло, це означало, що того дня не вечерю буде м'ясо.

З Лювенського університету вийшов ряд непересічних фахівців різних ділянок: інж. Ігор Суховерський, наприклад, осягнув високе становище, ставши одним з директорів найбільшої світової алюмінійової компанії „Алькан"; інж. Володимир Мацьків, автор багатьох патентів з продукції нікелю, став директором найбільшої канадської компанії нікелю; інж. фізик Олекса Біланюк є автором численних наукових праць, бере участь у світових конференціях фізиків, виступаючи з доповідями на них; проф. д-р Мирослав Лабунька теж має не абиякі наукові осяги й тепер є ректором Українського Вільного Університету в Мюнхені. Лікар д-р Ярослав Туркало є автором кількох праць з різних ділянок, зокрема церковно-православної. Візантолог Ігор Шевченко був обраний членом Американської академії наук. Лікар д-р Володимир Попович відзначився як мистецтвознавець і написав численні дописи про видатних мистців, поміщуючи їх зокрема в „Нотатках з Мистецтва", що появлялися у Філядельфії під редакцією мистця Петра Мегика, а також в журналах „Сучасність", „Крилаті" та ін. Композитор Юрій Фіяла є автором численних музичних творів, серед яких варто підкреслити композицію, присвячену творчості видатного канадського мистця українського роду Василя Курилика. Не можна не згадати й Козімо Дмитрика, який видав кілька збірок поезій, написаних французькою мовою. Всі вони своїми осягами сплатили борг тим, що ними опікувалися.

Лювенці відбули кілька з'їздів з метою зібрати фонди на видання документації про Лювенський осередок, такий вагомий поза межами батьківщини. На жаль, досі ця книга не появилась, хоч опрацьовано матеріяли для неї, бо в останніх роках вся увага звернена на Україну. Була б велика шкода й втрата для історії українського студентства, якби цей вартісний почин не завершився успішно. Треба вірити й надіятись, що комітет, який очолив проф. Мирослав Лабунька, доведе почате діло до кінця й книга про український Люван побачить світ.

Про потребу...

(Закінчення зі стор. 2)

під дверима. Фонд культури міг би в таких і подібних акціях дуже і дуже допомогти. Мали ми завжди в Україні вікову традицію „доживлювання" культури, завдяки чому мали і культуру. Тепер маємо незалежну державу, яка ту свою „наймичку" лишила напризволяще. Чи і тут так буде? Пам'ятаймо пересторогу Геґеля: „Чи можна допомогти демократичному народові з його знаючими власну користь громадянами — легковажними, надутими, сварливими, позбавленими віри і здорового глузду, балакучими, суєтними і хвалькуватими? Такому народові нічим допомогти не можна, він гине від власної глупоти!"

О-КА

Відбувся конґрес італійських українїстів

В днях 4—6-го грудня 1995 року, в Венеції, в приміщеннях місцевого університету відбувся Другий Конґрес Італійської асоціяції українознавчих студій (ІАУС). Президентом Асоціяції є професор венеційського університету д-р Джіянфранко Джіравдо.

Крім італійських, у конґресі взяли участь теж україністи з Канади, Німеччини, ЗСА й України. На цій дводенній конференції було прочитано понад 25 доповідей з різних ділянок українознавства двома офіційними мовами конґресу — італійською й українською. На літературознавчі теми доповіді читали: Паоля Ґалєацці, Стефано Ґарцоніо, Емануеля Зґамбатті, Паоля Мацео, Емілія Маняніні, Люїджі Маґаротто, Оксана Пахльовська, Ярослав Розумний та Катерина Сквілляче; з мовознавства: Сергій Вовк і Джіованна Сєдіна; з конституційного права — Оксана Мацелюх; з мистецтва: Стефано Ґарцоніо, Джіянроберто Скарчія та Ксенія Константиненко; з історії: Джюзеппе Дель'Аґата, Джіянпієро Беллінджері, Люка Кальві та Чезаре Де Міхеліс; з політичних наук: Франческо Ґвіда, Маріо Нордіо, Богдан Осадчук, Ґвідо Франчінетті та Доменіко Чаккамо; з церковної історії — Вітторіо Пері, а з шкільництва — П'єтро Льожаконо.

Приємною запорукою розвитку українознавства в Італії була помітна постать у конґресі молодих італійських адептів україністики, що є великою заслугою сумлінної праці в цій ділянці Оксани Пахльовської, викладачки української мови й літератури на одному з римських університетів, як також президента Асоціяції італійських україністів, д-ра Джіравдо. Обоє втішаються великою повагою серед старших і молодших своїх колеґ та студентів.

Серед молодих україністів помітний великий ентузіязм до нової дисципліни, яка починає здобувати собі місце в славістиці й евроазистиці на італійських університетах. Серед них, швид[...] ким темпом, починається пе[...]реорієнтація щодо україн[...]ського місця в слов'янсько[...]му, а зокрема східньосло[...]в'янському, культурном[...] контексті. Це все стаєтьс[...] коштом русистики, на як[...] молоді спеціялісти почина[...]ють дивитися з іншої перс[...]пективи.

Організатори конґрес[...] доклали максимальних зу[...]силь, щоб ця наукова імпре[...]за була взірцевою під огля[...]дом академічним і організа[...]ційним. І таким цей конґре[...] італійських україністів спра[...]вді був.

Ярослав Розумни[...]

ТЕРОР ...

(Закінчення зі стор. 2)

У міжнародній правній системі земні міни, під категорією „малої зброї", підлягають постановам конвенції з 1980 року (про вживання нелюдської зброї) і Протоколу II, членами яких є 70 держав. Міжнародні конференції прямують до скріплення постанов обох документів відносно продукції, перевозу і продажу земних мін. Як показали недавні конференції, заходи міжнародного світу йдуть повільним темпом — чи то з бизнесових мотивів або заслоняючись непорушністю своєї суверенности. Все ж на заклик Генеральної Асамблеї (у резолюції з 1993 року) до мораторіюму експорту земних мін приєдналося 29 держав й інші поступово приєднуються під натиском міжнародної опінії і гуманних спонук Міжнародного Комітету Червоного Хреста, який надає допомогу жертвам мін. Український уряд подав також відповідну декларацію, що потребує внутрішнього леґального оформлення.

Як звичайно в Організації Об'єднаних Націй, наради, консультації та переговори будуть продовжуватися і в 1996 році в Ню Йорку, де делеґати сподіються провести доповнення до Протоколу II, ухвалити декларацію принципів, збільшити кількість ратифікацій іншими державами, а також доповнити фонди на розмінування територій у світі, де терор земних мін продовжується. Міжнародні розмови з часом допровадять до повної заборони продукції, вживання і торгівлі згідно з принципами міжнародного гуманітарного права. А покищо „зброя масового нищення у повільній акції" загрожує населенню 64-ох країн, де земля начинена мінами.

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями й знайомими, що в середу, 31-го січня 1996 р. відійшла у вічність, після важкої недуги, наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

СОФІЯ "ЗІНА" РАКОВСЬКА

Залишені в смутку:

муж — ІГОР
сини — ІГОР з дружиною КСЕНЕЮ
— ЮРІЙ з дружиною ОЛЕЮ
— АНДРІЙ з дружиною РОМОЮ
внуки — МАТЕЙ, ВІКТОРІЯ, НАТАЛКА, ДІЯНА, ПЕТРО і МАРКО РАКОВСЬКІ
брат — БОГДАН КАНДЮК з дружиною ГАЛИНОЮ, дочкою МАРТОЮ КУЗЬМОВИЧ з мужем ЮРКОМ та дітьми
теща — ЛЮБОВ РАКОВСЬКА
шваґер — ЯРОПОЛК РАКОВСЬКИЙ з синами АДЕМАРОМ і ОЛЕКСАНДРОМ з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми
племінник — ЮРІЙ БІЛОКРИЛІВ з дружиною ІРОЮ і дітьми
та ближчі і дальші члени родини в ЗСА й Україні.

ПАНАХИДА відбудеться у неділю, 4-го лютого 1996 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Ave., Union N.J.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок 5-го лютого 1996 р. в церкві Св. Володимира в Ґлен Спей, Ню Йорк.

Родина просить замість квітів складати датки на "Orphan Aid Society", 129 Ridge Rd., Douglaston, N.Y. 11363.

Шукають за літературою про Гуцульщину

Науково-редакційний відділ при управлінні культури Івано-Франківського облвиконкому готує до видання енциклопедичний довідник „Івано-Франківщина", „Словник визначних гуцулів", книгу про діяльність ОУН–УПА та большевицькі репресії на Прикарпатті.

Для видання цих фундаментальних праць нам потрібна література про наш край, видана в діяспорі, та дані про визначних українців — вихідців з Прикарпаття, які проживали і проживають в Америці.

Закликаємо всіх наших земляків до співпраці над даним виданням. Надсилаючи нам необхідну літературу та, по можливості матеріяльну допомогу (284004, Івано-Франківське, розрахунковий рахунок ч. 015132773 в Національному Банку Івано-Франківського, МФО 336343, код 02228339, управління культури, науково-редакційному відділові для видання книг), ви будете сприяти національному відродженню України,

Заздалегідь щиро вдячні вам за допомогу.

П. Арсенич,
Завідувач відділу, заслужений працівник культури України, член обласної комісії вивчення діяльности ОУН–УПА, голова Івано-Франківського товариства „Гуцульщина".

Наша адреса: 284004, м. Івано-Франківське, вул. Гетьмана Мазепи 28, кв. 13. тел. 3–71–48 (праця), 2–05–17 (дім).

ЩОНАЙМЕНШЕ 200 осіб загинуло і понад 1,500 поранено у наслідок двох потужних вибухів у Кольомбо, столиці Срі Лянки. Згоріло декілька державних будинків. Експерти прийшли до висновку, що в цій терористичній акції брала участь велика група спеціяльно вишколених бойовиків екстремістичної організації „Тигри визволення Таміл ілляму". Місце події оточили сотні поліцаїстів, в повітрі постійно чергують бойові гелікоптери, детективи інтенсивно розшукують організаторів злочину.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД не має наміру звертатися до З'єднаних Стейтів Америки з проханням зменшити кількість розміщеного на японській території американського військового контингенту. Про це повідомив на пресовій конференції генеральний секретар кабінету міністрів Японії Сейроку Кадзіяма. Він підкреслив, що японська сторона здає собі справу з важливости двосторонного військового співробітництва з Вашінгтоном.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСЦАК оплатив гімнастичне обладнання для олімпійської збірної України

Нюарк (О. Твардовський). — Згідно з невідкладною потребою олімпійської гімнастичної збірної України, підтвердженою президентом НОК України Валерієм Борзовим, провід УСЦАК при тісній співпраці репрезентантки НОК України Лариси Барабаш-Темпл, оплатив закуп наймодернішого гімнастичного обладнання, коштом 40,557 дол. Цю суму, до якої ввійшли усі зібрані пожертви на Олімпійський Фонд та з Фонду відродження спорту в Україні, вислано чеком прямо до фірми Амерікен Атлєтік, Інк. до м. Джефферсон, Айова, звідки замовлене гімнастичне обладнання протягом тижня буде переслане до Києва, а звідти на олімпійську базу в Кончі Заспі в Київській області. В березні олімпійська збірна гімнастики України буде вже тренуватися на новому обладнанні аж до виїзду до Атланти.

Нове обладнання ідентичне з тим, яке є на олімпійській базі в Атланті, де проходитимуть олімпійські змагання.

Рішення Проводу УСЦАК забезпечити олімпійську гімнастичну збірну України наймодернішим обладнанням, сприйняли в Федерації гімнастики і НОК України з великим задоволенням. Репрезентантка НОК України в Атланті Лариса Барабаш-Темпл прислала для проводу УСЦАК схвального листа, в якому, між іншим, писала: "Сердечно дякую за рішення Управи УСЦАК сплатити надзвичайно важний проєкт-закуп олімпійського обладнання для Федерації гімнастики України!" Після інвестиції в десятки різних проєктів, переважно для реєстрації українських спортових федерацій до міжнародних федерацій та для збірної України на зимову Олімпіяду в Норвегії, разом на суму 149,818 дол., ця нова і вагома інвестиція УСЦАК цим разом для збірної гімнастики України на підготову до Атланти, гідно завершила вклад УСЦАК для дальшого успішного розвитку спорту в Україні.

Досі разом на підготову збірної України до Олімпійських Ігор в Атланті УСЦАК, завдяки своїм щирим жертводавцям вислав 61,353 доляри. На окреме відзначення заслуговує метода Проводу УСЦАК, згідно з якою всі проєкти для відродження спорту в Україні, а також на зимову і тепер на літню Олімпіяди, оплачувано без жодних посередників, тобто усі пожертви цілком пішли на потрібні цілі. На особливу увагу заслуговують усі ті чолові діячі УСЦАК, які виконали ці величаві проєкти, як належить на добровільній базі, без жодної винагороди.

Треба сподіватися, що НОК та Міністерство Молоді і спорту України належно використають цей почин УСЦАК як приклад для різних організацій та заможних фірм і підприємств в Україні, щоб і вони вагомо включилися до акцій підтримки українських олімпійців в часі, коли Урядові покищо це не під силу.

Василь Іванчук — лідер в шаховому турнірі

У Голляндії, у Вейк-он-Зее, проходять ігри шахового турніру „Гавенс", в якому беруть участь кращі шахісти світу, в тому числі чоловий шахіст з України Василь Іванчук. Коли пишемо ці рядки вже пройшли 7-8 рунди, після яких позицію лідера утримує Іванчук. В 7-ій рунді він переміг голляндця Йоруна Пікета, у 8-ій ремісував з репрезентантом Білорусі Б. Гельфандом. Досі Іванчук має на своєму конті 5.5 точки, але за ним тісно крокують Сергей Тивяков з Росії і Вишванатан Ананад з Індії, які мають по 5 точок. Дальші місця займають М. Адамс (Англії) і А. Дреєв (Росія) — по 4 то -чки, Б. Гельфанд — 3.5, А. Широв (Еспанія), І. Соколов (Боснія), Луком ван Велі, Й. Пікетон (обидва Голляндія) й ін. Ігри турніру продовжуються.

Успішний виступ футболістів резерви „Дніпра"

Резерва дружини „Дніпро" з Дніпропетровського здобула першенство турніру в закритій залі в Бонні, Німеччина. „Дніпрянам" вручили теж фінансову нагороду в сумі 10,000 німецьких марок. В іграх цього турніру українські футболісти перемогли „Магдебург" 2:0, програли з данським клюбом „Брондб'ю" з Копенгаґи 2:4. У півфіналі „Дніпро" елімінував „Айнтрахт" з Франкфурту на Майні 4:2 і остаточно у фіналі перемогло „Брондб'ю" вислідом 3:2.

Оригінально на турнір мала приїхати збірна Китаю, але в останніх днях перед іграми відмовилися і тому на їх місце раптом запроси-ли „Дніпро".

Сенсаційні твердження „Российской Газеті"

„Российская Газета", що виходить в Москві, недавно помістила сенсаційний матеріял про ніби існуюче неписане правило для европейських футбольних клюбів, які беруть участь в іграх за чаші Европи. Як твердить газета, клюби господарів змагань за чаші Европи „зобов'язуються" передавати (не формально) суддям коверту з чеком на суму 25,000 дол. Такий подарунок можна теж передати в формі товару. Більшу частину з цих подарунків, пише далі „Российская Газета", судді пересилають до Европейської футбольної федерації, де ряд її чиновників мають додатковий заробіток.

Ці серйозні обвинувачення згадана газета подала на підставі свого спеціяльного кореспондента, який був присутній на змаганнях київського „Динамо" з грецьким клюбом „Панатинайкос", в яких перемогли українські футболісти, але еспанський суддя Льопез Ністо подав до УЕФА обвинувачення про нібито намагання чиновників „Динамо" його підкупити. У висліді цього „Динамо" суспендували з ігор за чаші Европи на три роки. Проінвестигувавши цей інцидент, кореспондент „Российской Газєті" твердить, що в Києві Ігор Суркіс, член клюбу „Динамо" (рідний брат президента „Динамо"), бажаючи зекономити, або привласнити собі „подарунок", запропонував цьому судді футро, що в очах Ністо вартувало тільки 5,000 дол. Це і було, як твердить газета, причиною, чому суспендували „Динамо".

Наскільки правдиві ці сенсаційні твердження згаданої газети, важко перевірити, не виключено, що якесь зерно правди може бути.

Відбиванкарі „Ч. Січі" вдруге стали переможцями ЮСБА

У суботу, 20-го січня, в Ню Йорку відбувся черговий турнір відбиванкової Асоціяції ЗСА на терені Ню Йорку—Ню Джерзі, в якому серед кращих десяти „А" клясових клюбів українців репрезентувала чоловіча дружина „Ч. Січ".

Приємно, що ця репрезентація виходить, якнайкраще. Вдруге в цьому відбиванковому сезоні „Січовики" здобули нагороду першунів, цим разомпрограли єдиний сет у фіналі. Змагання проходили протягом дня в двох рівнорядних групах, а по закінченні їх відбулися півфінальні й фінальні ігри.

Вислідки змагань „Ч. Січі":

„Ч. Січ" — Раритан Веллі ВК 15:10, 15:9
„Ч.Січ" — СПЧД ВК 15:7, 15:4
„Ч. Січ" — Резегрмос, ВК 15:10, 15:12
„Ч. Січ" — Дводорет ВК 15:9, 15:11

ПІВФІНАЛ:
„Ч. Січ" — Норт Шор ВК 15:12, 15:10

ФІНАЛ:
„Ч. Січ" — Н. Редійо ВК 15:9, 13:15, 15:8

Склад „Ч. Січі": А. Гладкий, А. Стасюк, В. Кравець, А. Брозина, Н. Паславський, П. Гунчак, Б. Томко, М. Дулин, К. Гоптон, Акіншин, М. Завадівський. Провідник — Олесь Гладкий.

Св. п. інж. Л. Яцкевич

Покійний Лев Яцкевич народився 28-го вересня 1907 року в Стрию, на західніх землях України. Початкову і середню освіту покійний здобув у Стрию. Вищі студії закінчив у Львівській Політехніці ступенем механічного інженера в 1935 році. В 1944 році переїхав до Відня, де продовжував студії на „Гохшулє фір ді Боденкультур", а вже в ЗСА в 1963 році здобув маґістерку з механічної інженерії на далеварському університеті.

В 1936 році Лев одружився з Олександрою Чайківською, з якою взірцево прожив до свого передчасного відходу у вічність. В 1936-1940 роках працює у львівськім надлісництві, а відтак у крайовій лісовій службі в Радомі, Польща. Від 1941 до 1944 був доцентом Львівської Політехніки. Після приїзду до ЗСА спочатку працює у фірмі Вестінгтгавз, до 1959 року, а від 1960 аж до своєї заслуженої емеритури в 1977 році — на федеральній праці в Центрі оцінювання летунських систем, Департамент морської фльоти, осягаючи позицію директора механічного відділу.

Як плідний журналіст Л. Яцкевич дописував в Україні до тижневика „Наш Прапор", місячників „Життя і знання" і „Дажбог" та до гумористичних журналів „Жорна" і „Комар", а на еміграції в ЗСА — до „Свободи", „Християнського Голосу", „Нового Життя", „Шляху", „Українського Життя", „Америки", „Нових Днів", „Нового Шляху", „Українських Вістей" і „Дзвонів".

Свої поетичні здібності виявив у творах „Подорож на Зевс", „Паровий Верблюд", „Чавун", „Мак і Волошки" та „Князь Роси".

Як громадський діяч покійний належав до Товариства Студентів Політехніки і Студентської Корпорації, був головою Товариства Українських Інженерів у Львові, як також головою Товариства Українських Інженерів в Берхтесгадені, Німеччина, почесним членом Товариства Українських Інженерів Америки, членом-засновником і трикратним головою Філядельфійського Відділу ТУІА, членом Літературно-Мистецького Клюбу, Українського Спортового Осередка „Тризуб" і Академічного Товариства „Руслан".

Як спортовий активіст покійний завжди цікавився українським спортом, а в 1960 і 1961 роках навіть очолював Управу Українського Спортового Осередка „Тризуб" у Філядельфії. Це був час, коли УСО „Тризуб" під назвою „Юкрейнієн Нешенелс" здобував футбольні чемпіонати ЗСА.

І знову невблаганна смерть вирвала з наших рядів здібного інженера, талановитого поета, відомого журналіста, провідного члена інженерного руху, громадського діяча, спортового активіста і здисциплінованого члена нашої громади.

Відійшов від нас на поклик Всевишнього у вічність всіми шанований, провідний професіоналіст, який за туземного життя відзначався шляхетними прикметами, що полонили всіх, хто його знав.

Не тільки дружина Леся, донька Мотря і внук Тиміш втратили взірцевого мужа, батька і діда — вся українська Америка втратила відданого і енергійного члена.

Схиляючи голову в жалю і пошані перед тобою, дорогий Левку, запевняю тебе в своєму власному імені та в імені всіх колег-членів нашого Товариства Інженерів, що пам'ять про тебе збережеться назавжди в його анналах і в наших серцях.

Методій Борецький

ДЕРЕВОРІЗ МИСТЦЯ Р. ВАСИЛИШИНА

Прегарний дереворіз Митрополита Андрея Шептицького, без подання автора, що вміщений як ілюстрація в Календарі-Альманасі УНСоюзу на 1996 рік, належить мистцеві Романові Василишинові з Філядельфії, Па. **— Ред.**

В Гюстоні...

(Закінчення зі стор. 1)

ґації були представники комітету нафтової, ґазової та нафтопереробної промисловости України та ряду компаній кримського, полтавського і карпатського регіонів, які виступили з доповідями щодо потенційних можливостей розвитку газо- і нафтодобування в Україні і представили конкретні дані щодо законодавчого та інвестиційного клімату в цій галузі.

Конференція викликала велике зацікавлення американських компаній, серед яких такі відомі як Екзон, ФМС, Тексако, Оксидентал, Гафко, Юнокал, Амоко, Вестерн Джіофізікл, Шелл та інші. Всього у конференції взяло участь понад 200 керівних працівників американських, канадських, британських та японських компаній, які виявили зацікавлення у розвитку відносин з Україною, висловили ряд міркувань щодо можливостей збільшення інвестицій у газо-нафтодобувну промисловість України.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ
16-го ЛЮТОГО, 1996 р.

Дітройт, Миш. Річні збори 174-го Відділу „Ватра" відбу-дуться о год. 6:30 веч. в до- мівці Округи Союзу Українок, 27020 Раєн Ровд, Воррен, Миш. зі звичайним порядком нарад. Проситься членів при-бути на збори. Зенон Василь-кевич — предсідник, Атанас Слюсарчук — секретар.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 115-го Відділу у Кантон, ОГ
З днем 1-го лютого 1996 р. обов'язки секретаря 115-го Відділу перебрав новий секретар
ОКСАНА БАБИЧ ІМАРІНО.
Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:
Mrs. Oksana Babych Iammarino
334 Winstson Ave. N.E., N. Canton, OH 44720
(216) 494-2565

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!
Відгукаючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:
- Перші гіпотечні позички (мортґеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.
Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:
(201) 451-2200 або 1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

❊ REAL ESTATE ❊

❊ ПРАЦЯ ❊

❊ ПОСЛУГИ ❊

❊ РОЗШУКИ ❊

РОЗШУКУЄМО
МОРОЗА ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА народженого 7-го січня 1918 року в с. Артасів Куликівського р-ну Львівської области. Воював в УПА на теренах Львівської обл., псевдо „Кошовий". Останні відомості про нього були в 1946 р., тому що його родина вдруге була вивезена в Сибір. Розшукує **Марія Волод (дівоче Гнот)**, дочка сестри **Василя Клепача**. Адреса: 4 Cottage Pl. Utica N.Y. 13502 USA.

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊